

Määräysluonnoksen kohta	Mahdollinen muutosehdotus perusteluineen tai muu huomio /Invalidiliitto ry
2. Taksimatkan hinnan ilmoittaminen	Invalidiliitto kannattaa, että Trafi antaa taksimatkan hinnan ilmoittamista koskevat määräysluonnoksen 2 kohdan määräykset taksimatkan hinnan ilmoittamisesta.
2. Taksimatkan hinnan ilmoittaminen	<p>Määräyksen muistiossa 2 kohdan mukaan hinnan määräytymisen perusteina tulee ilmoittaa kaikki käytössä olevat hinnoitteluperusteet lisämaksuineen kuten mahdolliset matkustajien avustamisesta, lasten turvaistuimesta tai odotusajasta perittävät maksut. Itse määräysluonnoksessa todetaan; ” Ilmoitettavan hinnan tulee sisältää mahdollinen lähtömaksu ja muut vastaavat mahdolliset matkustajilta tavanomaisesti perittävät lisämaksut sekä verot.”. Invalidiliitto esittää, että määräysluonnosta täsmennetään. Määräyksessä tulee mainita esimerkkinä myös avustaminen ja mitä katsotaan sisältyvän tavanomaiseen matkustajan avustamiseen ja mikä on sen suhde tavanomaiseen esteettömien ajoneuvojen kuljettajan antamaan avustamiseen liittyvään palvelusuoritteeseen, mitä ilman liikuntarajoitteinen henkilö ei pysty taksipalvelua käyttämään.</p> <p>Lisäksi Invalidiliitto edellyttää, että tavanomaisesta välttämättömästä apuvälineestä ei saisi koskaan periä lisämaksua.</p>
3. Taksiliikenteen palvelun kokonaishinta	<p>Invalidiliitto ehdottaa taksiliikenteen kokonaishinnan määrittämistä 50 euroon.</p> <p>Esteetöntä ajoneuvokalustoa ja kuljettajan apua ja saattamista välttämättä tarvitseva kuluttaja-asiakas ei todellisuudessa ole neuvotteluasemassa tilanteessa, joissa kokonaishinta ylittyy. Tämän lisäksi esteetöntä ajoneuvoa tarvitsevat nimenomaan vaikeavammaiset henkilöt sekä muut sairaat ja vammaiset matkustajat, jonka johdosta taloudellinen toimeentulo on useimmiten heikko.</p> <p>Muistiossa todetaan, että määräyshankkeen tarkoituksena ei ole asettaa lain III osan 1 luvun 3 §:n 5 momentissa tarkoitettua yleisimmin käytettyjen taksiliikenteen palvelujen enimmäishintaa, mutta Liikenteen turvallisuusvirasto tulee liikenteen palveluista annetun lain mukaisesti seuraamaan taksiliikenteen palvelujen hintakehitystä. Lain toimeenpanon tarkka seuranta ja mahdollisiin ongelmiin ja vaaratilanteisiin nopea puuttuminen on välttämätöntä.</p> <p>Invalidiliitto kiinnittää vakavaa huomiota siihen, että hintasäätelyä luopuminen asettaa erityispalveluita kuluttaja-asemassa olevat itse maksavat esteettömän ajoneuvon palveluita välttämättä tarvitsevat vammaiset henkilöt hinnan määräytymisen osalta hyvin eriarvoiseen tilanteeseen suhteessa muihin kuluttajiin, jotka eivät tarvitse lisäpalveluita kuljetuspalvelun käyttämiseksi. Valtioneuvoston asetus taksiliikenteen kuluttajahinnoista on nimenomaan vammaisuuteen liittyvien lisäpalveluiden hinnoittelun säätelyn</p>

	<p>kautta turvannut vammaisten matkustajien yhdenvertaista ja turvallista taksipalvelua. Lähtökohtaisesti vammaisella erityispalvelua tarvitsevalla matkustajalla ei ole samankaltaista valinnanvapauden, kilpailutuksen ja neuvotteluun tähtävästä asemaa, kuin sellaisella kuljetuspalveluita kuluttavalla henkilöllä, jonka tarpeet ovat lähtöisin omista mieltymyksistä, joista tarvittaessa voi myös joustaa. Esteettömästä ajoneuvosta, turvallisesta ja riittävästä kuljettajan antamasta avusta, ei lähtökohtaisesti voi neuvotella, jättää valitsematta tai joustaa. Kyse ei ole mielipiteestä tai mieltymyksestä palvelun laatuun, vaan välttämättömästä edellytyksestä käyttää palvelua.</p> <p>Invalidiliitto edellyttää, että jatkotyössä esteettömien ajoneuvojen kokonaishinnasta tulee antaa erillinen määräys. Vamman ja pysyvän toimintarajoitteen johdosta tarvittavalle välttämättömälle avustamiselle ja saattamiselle niin kuljetuksen aikana, kyytiin noustessa ja poistuttaessa sekä lähietäisyydellä olevissa portaissa, jotka liittyvät matkaketjuun tulee määrätä oma kokonaishinta. Tilanteet liittyvät kuljetuksen välttämättömän onnistumisen edellyttämään kuljettajan antamaan apuun tai esteettömän ajoneuvon turvalaitteiden käyttöön. Invalidiliitto vaatii, että välttämättömän apuvälineen kuljettaminen tulee määrätä maksuttomaksi.</p> <p>Kaikki taksat ovat syntyneet käytännön tarpeesta kyseisen palvelun tarpeelle. Samalla on myös varmistettu, perittävän maksun kohtuullisuus ja kuljettajan suoriutuminen ko. palvelusuoritteesta. Hyvän esimerkkinä voidaan esittää, juuri vuonna 2011 voimaan tullut porrasvetotaksa, joka katsottiin ammatinharjoittajien piirissä olevan muuta, kuin asetuksen tämän kohdan soveltamisalan piiriin kuuluvaa tavanomaista saattamista ja näin ollen tavanomaisen palvelun ylittävää palvelua. Säännös perustui markkinoilla olevaan epäselvyyteen ko. palvelun tarjoamisveloitteen olemassaolosta, oikeudellisesta perusteesta peria maksu porrasvetopalvelusta sekä asiakkaan oikeudesta ja oikeusturvasta vaatia kuljetuksen loppuunsaattamiseksi ja matkan välttämättömänä osaketjuna porrasvetopalvelua. Porrasvedosta saatettiin myös peria kohtuuttomia maksuja tai asiakas jätettiin käytännössä kadulle. Porrasvetotaksan säätäminen poisti ongelman.</p> <p>Perustelumuiustiossa todetaan myös, ettei määräys kokonaishinnasta koskisi Kelan tai kunnan maksamia matkoja, koska asiakas ei näissä voi vaikuttaa palveluntarjoajan valintaan. Invalidiliitto toteaa, että Sote – maakuntauudistuksen myötä valinnanvapaus mahdollistaa palveluiden hankkimisen henkilökohtaisen budjetin avulla. Tällä instrumentilla vammaisen ihminen itse hankkii tarvittavan liikkumispalvelun. Myös tämä perustelee tarvetta kokonaishinnan määrittämisestä edellä esittämiimme osa-alueisiin, jotka ovat välttämättömiä reunaehtoja palvelun käytölle liikuntarajoitteen johdosta.</p>
--	---

<p>Määräyksen suhde YK:n vammaisyleissopimukseen ja yhdenvertaisuuslakiin</p>	<p>Invalidiliitto haluaa vielä kiinnittää huomiota YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen ja yhdenvertaisuuslain asettamiin velvoitteisiin annettaessa määräystä.</p> <p>Määräysluonnoksessa ei ole riittävällä tavalla huomioitu YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksista koskevan yleissopimuksen velvoitteita. Suomi on ratifioinut sopimuksen kesällä 2016 ja se on osa kansallista lainsäädäntöämme.</p> <p>Yleissopimuksen johtavana periaatteena on syrjinnän kieltö ja laaja-alainen esteettömyys. Sopimuksen 9. artikla Esteettömyys edellyttää, että ”sopimuspuolet toteuttavat asianmukaiset toimet varmistaakseen vammaisille henkilöille muiden kanssa yhdenvertaisen pääsyn fyysiseen ympäristöön, kuljetukseen, tiedottamiseen ja viestintään, muun muassa tieto- ja viestintäteknologiaan ja -järjestelmiin, sekä muihin yleisölle avoimiin tai tarjottaviin järjestelyihin ja palveluihin sekä kaupunki- että maaseutualueilla.”.</p> <p>Lisäksi artiklassa 20 säädetään henkilökohtaisesta liikkumisesta ja siinä edellytetään, että sopimuspuolet toteuttavat tehokkaat toimet varmistaakseen vammaisille henkilöille mahdollisimman itsenäisen henkilökohtaisen liikkumisen</p> <p>Myös yhdenvertaisuuslaki edellyttää vammaisten henkilöiden saattamista yhdenvertaiseen asemaan palveluiden käyttäjinä. Yhdenvertaisuuslaki sisältää muun muassa palvelun tarjoajalle velvoitteen tehdä asianmukaiset ja kulloisessakin tilanteessa tarvittavat kohtuulliset mukautukset, jotta vammaisen henkilö voi yhdenvertaisesti muiden kanssa asioida sekä saada yleisesti tarjolla olevia palveluita. Invalidiliitto muistuttaa, että pelkästään yhdenvertaisuuslain perusteella elinkeinoharjoittajalle yksittäistapauksissa syntyä velvoite ryhtyä vamman edellyttämiin kohtuullisiin mukautustoimenpiteisiin ei sinällään korvaa tai poista viranomaisen velvollisuutta varmistaa asetettavan lainsäädännön yhdenvertaisuuden tavoitteiden toteutumista.</p> <p>Määräyksenantovaiheessa tulee arvioida sen vaikutukset myös yhdenvertaisuuden näkökulmasta eri asiakasryhmien osalta. Tässä yhteydessä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, etteivät taksiliikennepalveluiden osalta esteetöntä taksikalustoa tai erityisesti kuljettajan apua kuljetuksen onnistumisen osalta tarvitsevia vammaiset henkilöt joudu vamman edellyttämien yleisten alalla tiedossa olevien vakiintuneiden ja ennakoitavien erityistarpeiden johdosta huonompaan asemaan, kuin keskimäärin muita taksiliikennettä käyttäviä kuluttajia, myös hinnanmuodostumisen osalta.</p>